

Adóügyekben az illeték mértéke korlátozza a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjogot. (2011.08.31.)

Adóügyekben is megilleti az ügyfelet a jogorvoslathoz fűződő jog. Elsőként a jegyzőkönyvre tehetünk észrevételt. Ez még illetékmentes. Az első fokú határozatra benyújtott fellebbezés viszont már illetékköteles. Véleményem szerint az illeték mértéke eltúlzott. A vitatott összeg minden megkezdett 10 ezer forintja után 400 forint, legfeljebb 500 ezer forint. Ez azt jelenti, hogy például egy 5 millió forint adóhiányt megállapító határozattal szemben a fellebbezés eljárási illetéke 200 ezer forint. Márpedig egy revizor pillanatok alatt „elő tud varázsolni” egy több milliós adóhiányt eredményező ügyet. Elég, ha félreteszik a hatályos jogszabályokat! Pl. vagyonosodási ügyekben a szja törvény bevétel fogalmát, vaterás ingó értékesítésnél az szja törvény üzletszerűség fogalmát, visszaigényelhető áfa ügyekben az új áfa törvény rendelkezéseit. A törvényi rendelkezések helyett köznapi fogalmakat használ a revizor, előveszi a régi áfa törvény *„előzetesen felszámítható adó összegét hitelesen igazoló dokumentum”*, illetve a *„vevőként feltüntetett adóalany kellő körültekintéssel járt el”* szövegrészeket. Pedig ezeket a részeket az új áfa törvény nem is vette át.

Tapasztalatom szerint a fellebbezés benyújtásakor „mellbe vágja” az adózókat, amikor kiszámítom nekik, hogy mennyi a fellebbezési illeték. Ráadásul ez az összeg ebben az évben már kidobott pénz. A másodfokú adóhatóságon ugyanis – ki tudja miért – de leállt az érdemi szakmai munka. A fellebbezéseket rendre elutasítják, illetve súlyosbítják az elsőfokú megállapításokat. Ilyen esetekben ugyanis nem jár vissza a fellebbezési illeték. A fellebbezési illeték akkor jár vissza, ha az adózó javára akár csak 1 forinttal is mérsékli az adóhiány megállapítást a másodfokon eljáró adóhatóság. Ebben az évben már szinte minden adóügyem bíróságon végződik. A bírósági eljárásban a keresetlevél benyújtásakor nem kell illetéket leróni. Közigazgatási ügyekben automatikus illeték feljegyzési jog illeti meg az adózót. Tehát csak a per végén kell a peresztes félnek megfizetni az illetéket.

Véleményem szerint a jelenlegi fellebbezési illetékmérték jelentősen korlátozza a jogorvoslathoz fűződő jogokat. A bírósági eljáráshoz hasonlóan is, a fellebbezési illetéket adóügyekben a másodfokú határozatban kellene megállapítani, amennyiben a fellebbezést elutasítja a másodfokú hatóság. Ez a lépés is az adminisztráció egyszerűsítés irányába hatna, mert az illetékről nem kellene külön határozatban rendelkezni. Mértékét tekintve legalább felezní, negyedelni kellene azt.

Távlatokban gondolkodva adóügyekben át kellene alakítani a jelenlegi jogorvoslati rendszert. A kormány terveiben szerepel az önálló közigazgatási bíróságok felállítása. Ennek keretében adóügyekben meg kellene szüntetni a másodfokú adóhatósági elbírálást és helyette a bírósági eljárást kellene ismét kétfokozatúvá tenni. Az elsőfokú bírósági eljárásban hivatalból, kötelező lenne okleveles adószakértő végzettségű igazságügyi adó- és járulékszakértő szakvéleményének beszerzése. Az elsőfokú (szakvéleményt is tartalmazó) bírósági ítélettel szemben lenne fellebbezési lehetőség.

Jelenleg Alkotmányos szempontból is kifogásolható jogorvoslati rendszer van adóügyekben. Első fokon APEH-NAV, másodfokon APEH-NAV, a bíróságon volt APEH-NAV jogász. Az adózási szakma speciális szakértelemmel rendelkező tagjai periférikus szerepet kapnak adózási szakkérdések megítélésben. A bíróság a különleges szakértelem hiánya miatt, jogkérdésnek tekinti az adójogszabályok értelmezését.

Angyal József okleveles adószakértő